

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Η'

14 ΙΟΥΝΙΟΥ 1930

ΑΡΙΘ. 24

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

[Επί τῆ Ἐκατονταετηρίδι τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας]

Η'

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς μικρᾶς γωνίας τῆς ὑποδοκίμβουσης Ἑλλάδος κατόπιν τοῦ ἑπταετοῦς γιγαντιαίου ἀγώνος τοῦ 21, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν ἐπέβαστο ἀγωνιζομένη καὶ ἐργαζομένη γενναίως ὑπὲρ τῆς ἐπὶ τὴν τυραννίαν τῶν Ἀγαρηνῶν μεινάσης ἀναπρότου Ἑλλάδος, τῆς πατρίδος, «ἧς οὐδὲν γλύκιον». Οἱ κομμουνισταὶ ἀρνοῦνται. Ὑβρίζουν καὶ διαστρέφουν τὰ γεγονότα. «Καὶ εἰ βάρταχοι πολλάκις παρατυχόντες σπεύδουσι μὲ τὰς κραυγὰς τῶν νὰ συμπνέξουσι τὸ κελεύσμα τῶν ἀηδόνων, ἀλλὰ μένουσι πάλιν ἔχι ὀλιγώτερον οἱ βάρταχοι βάρταχοι καὶ ἀηδόνες αἱ ἀηδόνες». (Τέχνη. Ρητορ. Κωνσταν. Οἰκουμένου, Βιέννη 1813 σελ. κθ'). Ὁ Ἑλληνικός κληρὸς, ὅστις προσήνεγκεν ἐκατόμβας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, συστηματικώτερον εἰργάσθη μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ 1821. Ὑπῆρξαν ξένοι, ὡς ὁ Γερμανὸς Βαρθόλδου, οἵτινες θεώρουν τὸν κληρὸν αἰτίον τῆς ἀπαιδευσίας τοῦ ἔθνους ἐν τῷ χρόνῳ, ὡς λέγει ὁ Κοραΐης, κοὶ ἀρχαίως χορηγοῦσιν εἰς πολλοὺς νέους τὴν ἀναγκαίαν ἐπαγγελίαν εἰς τὴν μάθησιν τῶν ἐπιστημῶν καὶ δευτέρως ἐπιμενέτεροι διδάσκαλοι τῶν εὐρωπαϊκῶν μαθημάτων. (Ὑμνὸς Ἱεροκλήους) (Ἐδ. Πηλ. Βιβλιοθ. Γ' η'-θ'). Δανὸν δὲ εἶνα γράφαγα δριμύως κατὰ τοῦ ὀρθοδόξου κληρὸν ἐλέγχει ὡς συκοφάντην. «Ποῦτον, παρακαλῶ σε, καὶ ποῦτε ἀπόρισεν ὁ ἡμέτερος Πατριάρχης δι' ἀνάγνωσιν βιβλίων εὐρωπαϊκῶν ἀλλογλώσσων; Καὶ πόθεν αὐτὸς ἐμάθε τὸν τοιοῦτον ἀπορισμὸν; Ποῦτος εἶναι ὁ διὰ τοιοῦτην αἰτίαν ἀπορισθεὶς; Ὁ Πρώτος, ὅστις καὶ ἀναγνώσκει καὶ παραδίδει εἰς τοὺς μαθητὰς του καὶ λαμβάνει συγγὰ ἀπὸ τὴν Εὐρώπην εὐρωπαϊῶν βιβλία; Ἀλλ' αὐτὸν ἀντι νὰ τὸν ἀπορίσῃ τὸν ἐπροβίβασεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Φιλαδελφείας» (Ἐπιστ. Β', 725).

Δὲν ἀρνοῦμεθα ὅτι συνετέλεσαν καὶ ἄλλοι παράγοντες τῆς διατηρήσεως τοῦ ἔθνους καὶ δὴ ἡ ζωτικότης αὐτοῦ καὶ ἡ εὐπορία ἢ οἰκονομικὴ κατόπιν πολλῶν Ἑλλήνων, οἵτινες προσήνεγκον πολλὰ εἰς ἴδρυσιν καὶ συντήρησιν σχολείων. Ἡ Ἐκκλησία πολλαχῶς ὑπεστήριξεν αὐτὰ· εἰργάσθη δὲ γενναίως καὶ πρότερον

καὶ μετὰ τὸ 1821. Ἡ Ἐκκλησία ἠγωνίσθη ἴδρυσεν σχολεῖα πανταχοῦ τῆς Ἀνατολῆς· κατοχύρωσε ταῦτα, ὡς καὶ διάφορα σωματεῖα καὶ ἀδελφότητες, αἰτινες ἀπέβλεπον εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ μορφωσιν τοῦ λαοῦ. Οὕτω Κωνσταντῖος Α' ὁ ἀπὸ Συναίου εἰσήγαγε πρῶτος ἐν ΚΠόλει καὶ ἔπειτα εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας τὴν ἀλληλοδιδασκτικὴν ἢ λαγκαστριανὴν λεγομένην μέθοδον τῆς διδασκαλίας τῶν ἑλληνικῶν. Ἀπὸ δὲ τοῦ Γρηγορίου ΣΓ' τοῦ ἀπὸ Σερρών ἤρξατο ὁ καθορισμὸς διατάξεων διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν. Αὐτὸς συνέστησε τῷ 1836 «Ἐπιτροπὴν Ἐκκλησιαστικὴν καὶ Πνευματικὴν» τῆς ὁποίας μέλη διώρισεν διαπρυεῖς κληρικούς, ὡς τὸν λέγιον Μητροπολίτην Μεσημβρίας Σαμουὴλ τὸν Κύπριον, τὸν Ρεθύμνης Ἰωαννικίον καὶ τὸν ἱεροκλήρικα Εὐσέβιον Πανᾶν. Σὺν τῷ χρόνῳ ἴδρύνοντο ἀνώτερα Σχολεῖα ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐν ΚΠόλει καὶ ἀλλαχοῦ, ὡς, πλὴν τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς, ἡ ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴ Σχολὴ ἐπὶ Γερμανοῦ Δ', διατηρουμένη κυρίως ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας καὶ τοῦ ἱεροῦ κληρικοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἡ Θεολογικὴ αὕτη Σχολὴ ἀπέβη ὁ δούρειος ἵππος ἀπὸ τοῦ οὐλοῦ ἐξῆλθον γενναῖοι στρατιῶται τῆς Ἐκκλησίας, κληρικοὶ οἵτινες ὡς τε διδάσκαλοι καὶ ὡς ἱεροκλήρικες καὶ Μητροπολίται, εἰργάσθησαν, εἴπερ τινὲς καὶ ἄλλοι, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παιδείας. Πλείστοι δὲ κληρικοὶ ἴδρυσαν σχολεῖα ἐκ τῆς ἰδίας περιουσίας καὶ, θανόντες, ἀφήκαν πλείστα κληροδοτήματα εἰς συντήρησιν αὐτῶν. Ἐπιλείπει με ὁ χρόνος ἀναγράφοντα πάντας τοὺς κληρικούς ἐργασθέντας κατὰ τὸν ἸΘ' αἰῶνα ἐν τῇ ἀλυτρώτῳ Ἑλλάδι πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ διάδοσιν τῆς παιδείας. Οἱ Πατριάρχαι ΚΠόλεως Κωνσταντῖος Α', ὁ Γρηγόριος ΣΓ', ὁ Γερμανὸς Δ', ὁ Ἰωακείμ Γ', ὁ Κωνσταντῖνος Ε'. Οἱ Μητροπολίται Καισαρείας Εὐστάθιος (Κλεόβουλος), ὁ Καισαρείας Ἰωάννης (Ἀναστασιάδης), ὁ Ἀμασειᾶς Σωφρόνιος καὶ ἀμύπολλοι ἄλλοι, ὡς τε διδάσκαλοι καὶ Μητροπολίται, εἰργάσθησαν γενναίως ὑπὲρ τῆς παιδείας καὶ τῆς μορφώσεως τοῦ ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς τοὺς τουρκοφώνους Ἑλληνας. Ἀλλὰ ποῦτον πρῶτον ἢ δεύτερον καταλέξω ἐκ τῶν κληρικῶν διδασκάλων, ὧν πολλοὶ δὲν ἀντήλλασαν τὴν ἀργαλεὰν διδασκαλικὴν θέσιν ἀντι τοῦ μητροπολιτικοῦ θρόνου; Ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας ἐνθυμεῖται πρὸ πολ-

λῶν ἐτῶν κληρικοῦς σοφοῦς, ὡς τὸν Γρηγόριον Παλαμᾶν, τὸν Γερμανὸν Γρηγοράν, τὸν Μιχαήλ Κλεόβουλον (κατόπιν φιλόνομον Μητροπολίτην Σάρδεων), οἵτινες ἐζήτησαν καὶ ἐτελεύτησαν ὡς διδάσκαλοι χωρὶς νὰ θέλωσι μητροπολιτικὸν θρόνον. Ἐμιμοῦντο κατὰ τοῦτο καὶ ἄλλους καὶ τὸν σοφὸν Σχολάρχην τῆς Θεολογ. Σχολῆς Κωνσταντίνου Τυπάλδου, τιμῆς ἕνεκεν γενόμενον Μητροπολίτην Σταυρουπόλεως

Ὁ ἱερὸς κλήρος δὲν περιωρίσθη μόνον ἐν τῷ κλίματι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου· εἰργάσθη καὶ ἐν ἄλλαις Ἐκκλησίαις, ὡς ἐν τῇ τῶν Ἱεροσολύμων, ἐν τῇ ὁποίᾳ τὰ σχολεῖα διατηροῦντο ἀνέκαθεν ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου. Καὶ πρότερον, ἰδίᾳ ἐπὶ Κυρίλλου Β' τοῦ ἐκ Σάμου ἤρξατο σπουδαία πνευματικὴ ζωὴ καὶ κίνησις εἰς ἣν συνεβάλλετο ὁ σοφὸς κληρικὸς ἐκ ΚΠόλεως Διονύσιος Κλεόπας. Τοῦτ' αὐτὸ ἐγένετο καὶ ἄλλαχού ἐν Κύπρῳ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Ἀντιοχείᾳ. Πανταχοῦ πρωτοστατοῦν οἱ κληρικοὶ, οἵτινες συνέγραψαν διδασκalicὰ καὶ παντοῖα ἐπιστημονικὰ βιβλία. Ἄρκει νὰ εἴπωμεν ὅτι οἱ ἐξοχώτεροι θεολόγοι καὶ κήρυκες τοῦ θεοῦ λόγου εὐλαοὶ διέπρεψαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς ΚΠόλεως, πολλαχῶς τιμήσαντες αὐτήν. Δὲν ἀναφέρωμεν τοὺς γιγαντώδεις ἀγῶνας τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν Ἀγ. Τόπων ἀπέναντι τῶν πανισχύρων Προπαγανδῶν τῆς Δύσεως. Ἡ ἀναγραφὴ αὐτῶν θὰ ἦτο μακρὰ.

Ἡ Ἐκκλησία εἰργάσθη σθεναρῶς ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους καὶ ὅτε ἐξηγέρθη ἡ βουλγαρικὴ καταιγὶς διὰ τοῦ Πανσλαβιτισμοῦ. Ἔινε τόσον ἀκόμη πρόσφατος ἡ ἱστορία τῶν ἐπακολουθησάντων ἀγῶνων τοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου, ὥστε ἀποδίδει περιττὴ ἢ λεπτομερὴς αὐτῶν ἀναγραφὴ. Δηστρικά συμμορίαί, στίφη δολοφόνων καὶ παντοίων κακοποιῶν εἶχον πλημμυρίσει τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην. Ἄλλ' ἐν τῷ ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγῶνι ἐκείνῳ ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σχίσματος μέχρι καὶ τῶν νικηφόρων πολέμων τοῦ 1912 καὶ 1913, τὴν πρωτίστην παρέσχε συμβολὴν ἡ ἑλληνικὴ Ἐκκλησία. Αὐτὴ ἀνέλαβε τὸ μέγα ἔργον, ἐνισχύουσα τὸ ἔθνικόν φρόνημα καὶ τοὺς ἀσθενεῖς, ἐπαναφέρονσα εἰς τὴν ἀλήθειαν τοὺς πεπλανημένους. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πρωτίστως πρέπει νὰ πόδοθῃ ἡ Ἑλληνικὴ παλιγγενεσία.

Θὰ ἦτο μακρὸν ν' ἀναφέρωμεν τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ κλήρου. Αἱ Μητροπόλεις καὶ Ἐπισκοπαὶ ἐν Μακεδονίᾳ, εἰς ἣν ἀπεστέλλοντο ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου οἱ ἰκανώτεροι τῶν κληρικῶν, ἐγένοντο ἀξίαι ἔθνικῆς δράσεως καὶ ζωῆς εἰς ἣν τελευταῖον συνετέλεσαν οἱ μακεδονομάχοι ἀπὸ τοῦ ἥρωος Μελά μέχρι τοῦ τελευταίου ἀγωνιστοῦ καὶ οἵτινες εὕρισκον καταφυγὴν καὶ βοήθειαν παρὰ τοῖς Μητροπολίταις. Μητροπολίται καὶ ἄλλοι κληρικοὶ κατεδίωκοντο ὑπὸ τῆς Τουρκίας ἢ προεγράφοντο ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἀλλὰ πιστοὶ, ἀτρόμητοι καὶ γενναῖοι δὲν ὑπεχώρουν. Ἰδρουν Σχολεῖα καὶ οἱ διδάσκαλοι, κληρικοὶ τε καὶ λαϊκοὶ, ἐγένοντο οἱ μυσταγωγοὶ τῆς Ἑλ-

ληνικῆς ἰδέας καὶ οἱ πρωταγωνιστὰι τοῦ ἔθνικοῦ ἀγῶνος. Ἔστω ἀγῆρως ἡ μνήμη τῶν γενναίων ἀγωνιστῶν τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς διασώσεως τῆς Μακεδονίας. Ἡ Μακεδονία, ἥτις ἐγέννησεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα πρὸς φωτισμὸν αὐτῆς καὶ διαπαιδαγώγησιν δύο τῶν δαιμονιωτέρων ἀντιπροσώπων τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, τὸν Μ. Ἀλέξανδρον καὶ τὸν Ἀριστοτέλην, ἐσώθη ἀπὸ τῆς δουλείας.

Δὲν εἶνε μικρότεροι οἱ ἀγῶνες τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ. Ὁ Ἑλληνισμὸς διατηρήθη ἐν αὐτῇ διὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀνεπίχθη* πανταχοῦ δὲ αὐτὴ ἰδρῦθησαν ἀνώτερα σχολεῖα, ὡς ἐν Σμύρνῃ καὶ Τραπεζοῦντι καὶ Καισαρείᾳ καὶ πολλαχοῦ ἄλλαχού. Ἡ ἑλληνικὴ ἰδέα ἦτο ἀκμιαὶ μέχρις αὐτοῦ, κρίμασιν οἱ οἶδε Κύριος, συντριβὴ καὶ ἐξερριζώθη τελευταῖον καὶ ἐσθυσαν, φεῦ! οἱ φωταῖνοι ἀστέρες τῆς Ἀποκαλύψεως καὶ βασιλεύει πανταχοῦ ἔρημια, φοβερωτάτη θανάτου. Οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας ἐσφάγησαν καὶ ἄλλοι ἀνεχώρησαν μετὰ τοῦ ποιμνίου των. Οἱ ἱερεῖς ἐβεβηλώθησαν καὶ μεταβλήθησαν εἰς τζαμί. Ἐθνήσθη καὶ ὄδυρμος ἠκούσθη ἀπὸ τὴν ὠραίαν καὶ ἀκμάζουσαν χώραν τῆς Μ. Ἀσίας. Ἀλλὰ σταματῶμεν ἐνταῦθα. Δὲν δυνάμεθα νὰ προχωρήσωμεν ἐκ τῶν δακρύων. Ἀρμύζει μόνον ἐνταῦθα νὰ κατακλείσωμεν τὸν λόγον διὰ τῆς ἀκολουθου τοῦ πρὸς τὸν πρωτόθρονον τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρωθιεράρχην:

«Σὺ ἐπὶ τῶν βρειπίων τοῦ πολιτικοῦ μεγαλείου τοῦ Γένους ὑψώθης ἐπὶ τοῦ θρόνου σου μετὰ νέας πεινῆ μου, ἀλλὰ παραμυθητικῆς καὶ ζωοποιοῦ αἰγλης καὶ μεγαλοπρεπείας ὡς ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας ἅμα καὶ τοῦ Γένους, ὡς πρωθιεράρχης καὶ Πατριάρχης ἡμῶν καὶ Ἐθνάρχης, «Ἀθθέντης καὶ Δεσπότης». Καὶ τὴν νέαν σου ταύτην κλήσιν καὶ ἀποστολὴν μετὰ θαυμάσιας δυνάμεως ἡρωϊκῆς καὶ καρτερίας μαρτυρικῆς ἀυτοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως ἐξετέλεσας. Καθῶπι σμένος τῇ θεῷ τοῦ πνεύματος πανοπλίᾳ, τοῦ πνεύματος τῆς ἀληθείας, εὐσεβείας, συνέσεως, δουλῆς καὶ ἰσχύος καὶ φόβου Θεοῦ καὶ πίστεως καὶ ἐλπίδος εἰς τὸ μέλλον, διέπραξας τὰ μέγιστα τῶν κατορθωμάτων. Ἀλλὰ τίς διηγῆσεται τοὺς ἡρωϊσμούς καὶ τὰ μαρτύρια δι' ὧν ταῦτα ἐπραξας; Τίς τὰς ἀγχῶνας καὶ τὰ καρποτομίας, στρεβλώσεις καὶ στραγγαλισμούς πολλὰ καὶ δεινὰ μαρτύρια, ἀλλ' ὑπεράνω πάντων τούτων τὴν ἀγούσαν εἰς τὴν ἡθικὴν νίκην κρατερὰν πρὸ τὸν θάνατον περιφρόνησιν; «Πίστει, ὡσπερ Μωσῆς μέγας γενόμενος προσέλου μᾶλλον συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ προσκαίρου δυνάμεως καὶ ἐξουσίας ἀπόλαυσιν, μείζονα... ἠγγασάμενος τῶν Αἰγυπτιαθραυρῶν τὸν ἐνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ ἀπέβλεπες γὰρ εἰς μισθαποδοσίαν». Τίς δὲ ἦν ἡ μισθαποδοσία αὐτῆ; Ἡ σωτηρία καὶ ἀνάστασις τοῦ Γένους καὶ ἡ ἀναγονησις». (Π. Καρολίδου. Λόγοι καὶ ὑπομνήμ. τομ. Α σελ. 32).

* Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΛΟΡΔΟΣ ΔΑΒΙΤΣΩΝ

[ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚ ΛΟΝΔΙΝΟΥ]

«Μετρίοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρας. Οἱ παρήγοροι οὗτοι λόγοι τῆς Ἀποκάλυψως κίπτον αὐθόρμητοι ἐκ τῆς γραφίδος μου, καθ' ἡσυχίαν ἐπιχειρῶ νὰ γράψω περὶ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου Ἀρχιεπισκόπου τέως Καντουαρίας Randall τῆς ἰστορίας, ἐπισυμβάντος χθὲς ὡραν 1,5 μετὰ τὴν μεσονύκτιον. Ἡ εὐσεβὴς του συζυγος οὐδὲ στιγμήν ἀφήσασα αὐτὸν κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα τῆς τελευτῆς ἀσθενείας του, αὐτὴ ἰδιοχείρως ἔγραψε τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ θανάτου τοῦ γηραιοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐπὶ τὸ ἄλλο χάριτος ἀναρτηθέντος εἰς τὴν ἐξώθυραν τοῦ οἴκου των: «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Λόρδος Δάβιτς εἰσήλθεν εἰς τὴν εὐρυτέραν ζωὴν ταύτην τὴν προΐεν ὡραν 1,5 π. μ. Ἀναπέμφωμεν εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἰδῶν καὶ τὴν ἐκεί ζωὴν του. Μάρτιν 25, 1930». Ἀγγέλουσα δὲ αὐτὴ αὐτὴ καὶ πάλιν τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς Καντουαρίας, ὅστις ἐπὶ 25 συναπτὰ ἔτη ἐγνώρισε τὸν ἐκλιπόντα Πρωθιεράρχην τῆς Ἀγγλίας, ἔγραψε «Γενέσθω, παρακαλῶ, γαστὸν ἐν τῷ καθεδρικοῦ ναῷ καὶ τῇ ἀγαπητῇ ἐπαρχίᾳ, ὅτι ὁ Randall Ἀρχιεπίσκοπος Λόρδος Δάβιτς εἰσήλθεν εἰς τὴν ἀνάπαυσίν του ὡραν 1,5 ταύτην τὴν προΐεν. Ἐνωθῶμεν ἅπαντες εἰς αἶνον χαρμόσυνον ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ του εἰς τὴν εὐρυτέραν ζωὴν. Αἰνοῦμεν καὶ δοξολογοῦμεν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ». Ὁ θάνατος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἀπερίγραπτον συγκίνησιν προῦξένησε καθ' ἅπασαν τὴν Ἀγγλίαν. Τσαυτὴ ἦτο ἡ ἐκτίμησις καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν ἑξαίρετικὴν του φυσιογνωμίαν, ὥστε ὀλόκληρος μὲν δεκάς πανεπιστημίων εἶχεν ἀναγορεύσει αὐτὸν ἐπίτιμον διδάκτορα, αἱ δὲ πόλεις Λονδίνου καὶ Καντουαρίας ἀνεκήρυξαν αὐτὸν ἐπίτιμον δημότην ἅμα τῇ παραίτησιν του ἀπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου καὶ ὁ βρασιλεὺς ἀπένειμεν αὐτῷ τὸν τίτλον τοῦ Λόρδου, ἵνα καὶ μετὰ τὴν παραίτησίν του δύναται νὰ παρακάθηται εἰς τὴν ἄνω Βουλὴν καὶ διαφωνίξῃ ἐκείνῃ αὐτὴν διὰ τῶν σοφῶν του ὑποδείξεων, αἵτινες ἐπὶ τέταρτον καὶ πλέον γενεάς εἶχον ἀποβῆ ἀπαραίτητοι εἰς τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὴν μέλη.

Εὐλόγως ὅθεν ὁ θάνατος αὐτοῦ συνεκίνησε τοὺς πάντας καὶ θέλει προξενήσῃ λύπην βαθυτάτην ὄχι μόνον εἰς τὰ λοιπὰ τμήματα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας τῶν Βρετανικῶν κήσεων, ὅπου ἐξ ἴσου ἐξετιμᾶτο ὁ βασιλεὺς Πρωθιεράρχης, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς ξένας Ἐκκλησίας Ὁρθόδοξον, Ἀρμενικὴν, Κοπτικὴν καὶ δὴ καὶ εἰς τὰς διαφόρους προτεσταντικὰς ὁμολογίας, αἵτινες διὰ δεσμῶν εἰλικρινοῦς φιλίας καὶ γνωριμίας μακρῆς προσωπικῆς συνεδέοντο μετὰ τοῦ μεταστάντος, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ὁποίου ὁ θρόνος τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου καὶ τοῦ Ἑλληνος Θεοδώρου τοῦ Ταρσέως ἀπέκτησε γόητρον μοναδικὸν καὶ αὐτὸς ἰδιαιτέρον καθ' ἅπαντα τὸν Χριστιανικὸν κόσμον.

Ὁλόκληρος ὁ τύπος τοῦ Λονδίνου δημοσιεύει τῶρα ἄρθρα, νεκρολογίας μακροτάτας καὶ σχόλια

εὐμενῇ ἀφορῶντα τὸν ἀποβιώσαντα Ἀρχιεπίσκοπον. Δώδεκα ὀλοκλήρου στήλα: ἀφορῶνουν εἰς αὐτὸν οἱ Τάιμς, τὸ παγκοσμίου κύρου δημοσιογραφικὸν τοῦτο ὄργανον. Ὁ Λόρδος Σέσιλ ἀπ' ἑτέρου ἀπὸ τοῦ μικροφώνου ὠμίλησε διὰ τοῦ ἀσυρμάτου πρὸς ὀλόκληρον τὸν κόσμον φέρων τιμῆς καὶ σεβασμοῦ ἀποτίων πρὸς τὴν ἐκλιπούσαν μεγάλην προσωπικότητα.

Οἱ Τάιμς ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ ἀναθεωροῦντες τὸν βίον καὶ τὴν δρασίαν του σημειοῦν πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ τὰ ἑξῆς: «Ὁ θάνατος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Δάβιτς ἀφίνει κενὸν εἰς τὴν ἔθνικὴν ζωὴν καὶ αἰσθημὶ προσωπικῆς ἀπαιτίας εἰς χιλιάδας, τὸ ὅποιον δὲν θὰ μειώσῃ οὐδὲ ἡ σκέψις ὅτι ὁ θάνατός του δὲν ἦτο ἀπροσδόκητος ἢ ἀκαιρος. Αἱ αὐτὸν, ἀναμφιβόλως, ἐθνισμὸν θ' ἀποτελῆ τὸ νὰ λυτώμεθα ὡς ἄνθρωποι μὴ ἔχοντες ἐλπίδα, διὰ τὴν μετὰστασίν του ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ ἔργον του εἶχε τελειώσῃ. «Τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τέρηκα»—ὀλίγοι ἄνθρωποι δικαιούνται νὰ δανεισθοῦν τοὺς λόγους τούτους ἐκ τοῦ Ἀπ. Παύλου. . . Μὴ σπεύδων ποτὲ εἰς τὰς ὑπερ τῆς Ἐκκλησίας ἐνεργείας του, τοῦθ' ὅπερ ὑπὸ τινων ἐξακρατηρίζετο ὡς μειοκέντημα, ὑπῆρξε πάντοτε ὁ σοφὸς Ἀρχηγὸς καὶ ὁ δεξιότροπος ἀγῆτος αὐτῆς καὶ δεξιὸς οἰακοστρόφος. Ἐσωσεν ἐπανειλημμένως τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ χονδροειδῆ λάθη καὶ συνεκράτει ταύτην ἠνωμένην. Ἐγνώριζε λεπτομερῶς πᾶσαν αὐτῆς ὑπόθεσιν, εἴτε ἐπρόκειτο περὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας τῆς μητροπόλεως, εἴτε περὶ τῆς τῶν ἀποικίων. Ἡ ὑπομονή, ἡ σύνεσις καὶ ἡ διάρρασις, δι' ὧν ἐπὶ 25 ἔτη συνεβίβασε διαφορὰς, κατενίκα προκαταλήψεις καὶ ἀπήλλαξε τὰς συζητήσεις ζωηρότητος ἐπικινδύνου ἀνάγων αὐτὰς εἰς ἐπίπεδον ἀνώτερον, δὲν εἶναι δυνατὸν προσηκόντως νὰ ἐξυμνηθοῦν. Κληρικοὶ καὶ ἰδιῶται ἀπελάμβανον τὰ ἐκ τῆς σοφίας αὐτοῦ ἐκπορευόμενα ἀγαθὰ καὶ μετὰ συνομιλίαν μετ' αὐτοῦ ἐγκατελίμπανον τὸ ἀνάκτορον τοῦ Λάμπειθ πλήρεις θάρρους καὶ παρηγορίας. Ἐνίοτε ἀπαδέιδετο αὐτῷ ἡ κατηγορία τοῦ Καισαροπαπισμοῦ καὶ ἐλέγετο ὅτι ἠνείχετο ἐκκεντρικότητος καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πίστει ἀντι νὰ διακινδυνεύσῃ τὸν μετὰ τῆς Πολιτείας σύνδεσμον τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως τὸ ἀντίθετον εἶναι ἀληθές. Δὲν ἠνείχετο τὴν περιεκτικότητα τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα σώσῃ τὸν σύνδεσμον αὐτῆς μετὰ τῆς Πολιτείας· ἀλλ' ἐποιεῖτο περὶ πολλοῦ τὸν σύνδεσμον αὐτὸν χάριν τῆς περιεκτικότητος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας. Ἐπίστευεν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του ὅτι ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως καὶ ἡ ποιικιλία ἐν τῷ τελευτουργικῷ εἶναι δυνατὰ ἐν Ἐκκλησίᾳ μετὰ τῆς Πολιτείας συνδεσμένη, ἢ δὲ περιεκτικότης ἣτις χαρακτηρίζει τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν εἶχε δι' αὐτὸν ἀνυπολόγιστον ἀξίαν. Καὶ ἢ μὲν ἱστορία ἀνασκοποῦσα τὸ παρελθὸν θέλει ἐξενέγκῃ τὴν ἐτυμηγορίαν της περὶ τοῦ ὅλου, τὸ ὅποιον διεδραμάτισεν οὗτος ἐν τοῖς πρακτικοῖς ζητήμασι εἰς μίαν περιόδον ἀπιστεύτου καὶ πρωτοφανῶν μεταβολῶν· ἢ ἐτυμηγορία ὅμως περὶ τοῦ ἡθικοῦ του μεγαλείου ἣδη ἐξηνήχθη. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνθρονίσεώς του ἐν Καντουαρίᾳ εἶχεν εἶπη: «Τὸ μόνον τὸ

ὅποιον ζητῶ εἶναι αἱ προσευχαὶ ὅλων ὑμῶν, ἵνα, ὅταν ἀναπαυθῶ ἐν Κυρίῳ, λεχθῆ τὸ ὑλάχιστον περὶ ἔμοῦ: προσεπάθησε νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν γενεάν αὐτοῦ κατὰ τὸ θεῖον θέλημα».

Εἰς τοὺς ἐπαίνους ὅμως δὲν καθυστέρησεν οὐδ' ἡ μερὶς ἐκείνη τοῦ ἡμερησίου τύπου, ἣς εἶχε ταχθῆ μετὰ πουριτανικῆς μανίας κατὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Βιβλίου Προσευχῶν, τῆς ἀποτσιλοῦσης ἐξ ὀλοκλήρου ἔργον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Δάβριτσων. Ἄλλως τε ὡς σημειωθῆ καὶ τοῦτο· οἱ Ἄγγλοι διεξάγουσιν τοὺς ἀγῶνας πάντοτε ἀπὸ περιωπῆς· οὐδέποτε καιρέχονται εἰς ζητήματα προσωπικά, ζουδὲ θεωροῦν ἱσποτικὸν καὶ συζῆδον πρὸς τὴν ἀξιπρέπειαν καὶ τὴν καλὴν ἀνατροφήν, τὴν καταφυγὴν εἰς ἑπανιγμούς ἀφορῶντας τὴν ἰδιωτικὴν ζωὴν τῶν ἀντιπάλων. Τοιαύτη νοοτροπία εἶναι ὅπως ξένη πρὸς τὸν ὑπέροχον τοῦτον λαὸν καὶ θεωρεῖται ἀνάνδρος καὶ ἐξευτελιστικὴ. Δὲν ἦτο λοιπὸν δυνατόν εἰμὴ κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἀγγελίας τοῦ θανάτου τοῦ διακεκριμένου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας Ἰεράρχου καὶ οἱ ἀντίπαλοι αὐτοῦ νὰ ἀπονεύμουν τὸ προσήκον εἰς τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν ὑπὸ πάντων ὁμολογουμένην ἱκανότητα αὐτοῦ. Οὗτω ὁ «Ἐσθθεινὸς Ταχυδρόμος», περὶ τὸν ὅποιον εἶχε οὐσπειρωθεῖ ἡ μερὶς τῶν πολεμίων τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Βιβλίου Προσευχῶν, εἰς κύριον ἄρθρον γράφει: «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Δάβριτσων λόγῳ τῆς δυνάμεως τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἀγιότητος τοῦ βίου του ὑπῆρξεν ὁμολογουμένως ἀξίος τῶν ἐκδηλώσεων, αἵτινες πανταχόθεν ἀκούονται ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ θανάτου του. Οὐδεὶς ἀπὸ τοῦ 16ου αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν ἐξυπνέθησεν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος ἐπὶ τόσον χρόνον. Ὑπῆρξε μέγας Ἀρχιεπίσκοπος ἀναιτιμωχῶς. Ὑπέροχα ὑπῆρξαν τὰ προτερήματά του, ἐνίοτε δὲ ὑπεριμῆθησαν. Τὰς ἐπιτυχίας του τὰς ἐδημιούργησεν ὁ ἄνθρωπος καὶ οὐχὶ αἱ περιστάσεις... Αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐνότητα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δις ἀπορριφθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων Βιβλίου τῶν Προσευχῶν, ὑπῆρξαν ἐξαντλητικαὶ ὑπερβαλλόντως διὰ τὴν γερουτικὴν του ἡλικίαν... Σήμερον ἡ Ἐκκλησία θρηνεῖ τὸν ἀρχηγόν, τὸν ἅγιον, τὸν φίλον».

Ὁ νῦν Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας Κόσμο Λάγκ κηρύττων κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου τοῦ προκατόχου του ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τῶν ἀνακτόρων ἀφιέρωσεν ὀλόκληρον τὸ κήρυγμα αὐτοῦ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μεταστάντος, μεθ' οὗ φιλία μακρὰ συνέδεεν αὐτόν. Ἐξῆρσε τὴν δραστηριότητα καὶ τὸν ἀκατάβλητόν του ζῆλον ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὴν γνώσιν, ἣν εἶχε περὶ ὅλων τῶν ζητημάτων, ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἀγγλικανικῆς ὁμολογίας καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν εὐρισκομένων εἰς τὰς ἀπατάτας ἐσχατίας τῆς Βρετανικῆς Ἐπικρατείας. Καὶ μολονότι, εἶπεν, ἦτο περιβεβλημένος διὰ τὸσαύτης ἐξουσίας, καὶ μολονότι ἔβλεπεν ἑκατοντάδας κληρικῶν καὶ λαϊκῶν νὰ συρρέουν εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν του ἵνα ζητήσουν τὰς πεπνυμένας συμβουλὰς του καὶ καθοδηγηθοῦν ὑπὸ τῆς μακρᾶς του πείρας, καὶ μολονότι βασιλεῖς καὶ πρίγκηπες καὶ σαρὰ ὀλόκληρος πρωθυπουργῶν ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετ'

αὐτοῦ, ἐν τούτοις παρέμεινε πάντοτε ἀπλοῦς καὶ ταπεινός. Αἱ πολλαὶ εὐθύναι ἠῤῥξαν τὴν ταπεινώσιν του. Οὐδέποτε ἐγνώρισα ἄνθρωπον κληθέντα νὰ καταλάβῃ ἀξίωμα τόσον ὑψηλὸν ἐν τῇ δημοσίᾳ ζωῇ καὶ ἐπιδείξαντα ταπεινώσιν τοσαύτην... Ἡ εὐσέβεια του ἦτο ὅπως ἀπροσποίητος καὶ βαθυτάτη. Ἡ ἀπλότης του ἦτο ἀπλότης παιδίου ἀκάκου. Ἡ δὲ ψυχὴ του ἠρθάνετο δυσχερῶς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ἦς αὐτὸν πάντοτε εἶχεν ἀπαρθεμένην τὴν ἐλπίδα του καὶ αὐτοῦ τὴν θέλησιν πάντοτε καὶ ἐν παντὶ ἐξυπνέσει. Ὅσοι ἐπισκέπτοντο αὐτόν ἀνεχώρουν κατακρόντα βεβαιότεροι περὶ τῶν ἀπεριορίστων οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ περισσώτεροι χριστιανοί».

Ἐποῦτως ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου ἐν κηρύγματι αὐτοῦ εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους: «Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ πρὸς τί αἱ μεγάλαί τιμαὶ καὶ ὁ περὶ τὸ ὄνομά του θόρυβος κατὰ τὴν παραίτησίν του ἀπὸ τῶν καθηκόντων του ὡς ἐν ἐνέργειᾳ Ἀρχιεπισκόπου Διότι ἦτο ἀπολύτως παπεισμένος ὅτι ἦτο ἄνθρωπος ἀπλοῦς ἐμπληρῶν τὸ καθῆκόν του ὅσον ἠδύνατο» καὶ τοῦτο ἀκριβῶς ὑπῆρξε τὸ μυστικὸν τῆς μεγάλης ἐπιδοσεως, ἣ ἐξήκει ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ταπεινότης τῆς ἀφοήροχτο ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐξῆ πάντοτε τὴν ἀπλὴν ζωὴν του αἰσθανόμενος τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ. Ἐξεπλήρου πάντοτε τὸ θεῖον θέλημα ἀδιαφορῶν ἐν ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ θὰ προὐκάλει δημοτικότητα ἢ ἀντιδημοτικότητα».

Ὁ Προϊστάμενος τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγίου Παύλου Dean Inge εἶπεν: «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Δάβριτσων θὰ μείνῃ γνωστὸς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ὡς μέγας ἐκκλησιαστικὸς διπλωμάτης, ὅσα κατόρθωσεν νὰ καθοδηγῆ τὰ ὑπόρχοντα ἔθνηματα τῶν διαφόρων σχολῶν τῆς σκέψεως μετὰ σοφίας μεγάλης εἰς τὴν κατεύθυνσιν τῆς μετριοπαθείας καὶ τῆς ἀσφαλείας. Εἶχαν εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν τὰς ἀρετὰς διπλωμάτου, τὰς ὁποίας μετεχειροῦτο πάντοτε διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας... Πάντοτε συνεβουλεύετο ὁμῆν αὐτόν. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἦτο εὐσεβὴς ἀπλοῦς καὶ ταπεινὸς χριστιανὸς ἀδιάφορος καὶ ὀλοκληρῶν ἐν τῶν μεγάλων τιμῶν, τὰς ὁποίας ἐλάμβανε». Σημειωθῆτω ὅτι ὁ ἐν λόγῳ κληρικὸς ὁ κρινόμενος οὕτω τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Δάβριτσων εἶναι εἰς ἐκ τῶν κορυφαίων σοφῶν, οὓς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ἀγγλικὴ καὶ τίθεται πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν μετὰ τῶν γνωστῶν ὡσαύτως ἀπὸ τὸν κόσμον σύμπαντα Μπέινγαρ Σά, Γουέλς καὶ Τσάστερτων. Ἐπίσης διακρίνεται διὰ τὸν εὐλαβικὴν καὶ ἄδολον φιλελλητισμὸν του.

Ὁλόκληρος ἄφ' ἑτέρου ὁ πολιτικὸς κόσμος διὰ τὸ στόματος τῶν ἀρχηγῶν τῶν γριῶν κομμάτων—τοῦ συντηρητικοῦ, ἐργατικοῦ καὶ φιλελευθέρου—ἀπέτινον φόρον θαυμασμοῦ καὶ ἀπεριορίστου τιμῆς καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀποβιώσαντος. Ἡ βουλὴ τῶν Λόρδων ἰδιαιτέρως συνεδρίασιν ἀφιέρωσεν τὴν μνήμην αὐτοῦ. κλείσται δὲ ὀήτορες ἠγουμένους τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας ἐνεκομίασαν τὴν προσωπικότητα αὐτοῦ καὶ ἐξῆραν τὰς πολλὰς τὰς ἀρετὰς, αἵτινες ἰδιαιτέρως θεῖον ἔδωκαν εἰς αὐτόν.

μεταξὺ τῶν μεγάλων φυσιογνωμιῶν Ἐκκλησίας καὶ πολιτείας.

Ἡ ἰδιαιτέρα συμπάθεια, τὴν ὁποίαν ἔτρεφεν ὁ μεταστάς ἀρχηγὸς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ ἰδιαζόντως τὸ Οἶκον. Πατριαρχεῖον εἶναι γνωστὴ τοῖς πᾶσι. Τὸ ὄνομα τοῦ Randal Davidson ὑπῆρξε πάγκοινον κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων κύκλων. Ἡ ἔμπρακτος ἐκδήλωσις ἀφ' ἑτέρου τῆς στοργῆς αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐσχάτως δοκιμασθὲν κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸ Πατριαρχεῖον Κων]πόλεως, εἶναι πασίγνωστος μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων. Συνεμερίσθη τὰς δοκιμασίας αὐτοῦ καὶ παντοιοτρόπως ἐργάσθη πρὸς μετριοσμὸν τῶν δεινῶν, ἅτινα μοῖρα κακῆ κατ' αὐτοῦ ἐξέσπασαν. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Δάβριτσον ἐγκαταλείπει τὸν παρόντα κόσμον εὐλογουμένως ὑπὸ πάντων. Τὸ μέγα ἔργον του θὰ παραμένῃ ἀέλιπτε ζῶν καὶ διακηρύττον τὸ μεγαλεῖον τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς καὶ τῆς θαιμασίας δράσεώς του. «Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἀρετῆς... τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν».

Λονδίνον, Μάϊος 1930

† Ὁ Μ. Ἀρχιμ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Ἡ ὉΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν Πολωνίᾳ, ἀνακηρυχθεῖσα αὐτοκέφαλος ἐν Βιρσοβία τῇ 17ῃ Σεπτεμβρίου 1925, ἔχει ὀργανωθῆ ἑσωτερικῶς ἐπὶ τῇ βάσει Κανονικοῦ Καταστατικοῦ, ψηφισθέντος ὀριστικῶς ὑπὸ τῆς Πολωνικῆς Ἱεράς Συνόδου τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 1925. Ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς ἴσταται ἡ Α. Μ. ὁ Μητροπολίτης Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κύριος Διοικητής, ὅστις διοικεῖ τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς Ἱεράς Συνόδου, συνισταμένης ἐκ πάντων τῶν ἐχόντων ἐπαρχίαν Ἐπισκόπων. Τοιοῦτοι δ' εἶναι, πλὴν τοῦ Μητροπολίτου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βίλνου καὶ Λίδας κ. Θεοδοσίος, ὁ Ἐπίσκοπος Πίνσκης καὶ Πολσεσίας κ. Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Γρόδνου καὶ Νοβογρόδσκ κ. Ἀλέξιος· πλὴν αὐτῶν εἶναι καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Λουβλίνου κ. Ἀντώνιος, βοηθὸς τῆς ἐπαρχίας Βιρσοβίας-Χέλμ, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Ζέμιενιτς κ. Σίμων, βοηθὸς τῆς ἐπαρχίας Βολονίας. Ἐνομοθετοῦν ὑπάρχοντες περίπου 1400, μετὰ περίπου 1500 ἱερεῖς, ἡ Λαϊκὴ Ποταμιόβσκα καὶ 15 ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν μοναί. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν Πολωνίᾳ ἀριθμεῖ περίπου 5 000.000 πιστῶν.

Αἱ μεταξὺ τῆς Πολωνικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς Ὁρθοδόξου ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησίας σχέσεις εἶχον κανονισθῆ ὑπὸ «Προσφυνοῦ Κανονισμοῦ» ἐκδοθέντος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1923, ἀπεξήγοντο δὲ ἔκτοτε διαπραγματεύσεις ἀφορῶσαι ἐν ἑστέον καταρτισθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Θερησκευτικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως πρὸς διοικητικὴν καὶ νομικὴν ὑποστάσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Πολωνίᾳ ἐξ ἀπόψεως δικαίου καὶ κτημάτων καὶ ὁποῖον θὰ ἐπεβάλλετο εἰς τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα. Ἡδὴ ἡ Α. Ε. ὁ Πρόεδρος τῆς Πολωνικῆς Δημοκρατίας κ. Ἰγνάτιος Μοσσίσκωκ ἐπέδωκε προσφάτως

εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Μητροπολίτην κύριον Διονύσιον ἐπιστολήν, δι' ἧς, ἀναφερόμενος εἰς τὴν διὰ τελευταίαν φορὰν τῇ 1791, πρὸ 139 δηλονότι ἑτῶν ἐν Πίνσκη, ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ προστασίαν τῆς κυβερνήσεως τῆς τότε Γαληνοτάτης Πολωνικῆς Δημοκρατίας, συνεθετοῦσαν Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησίας, ἧς ἐπιτρέπει νὰ συνεχισθῇ σήμερον ἡ ἱστορικὴ παράδοσις, προτείνει τὴν σύγκλησιν τῆς πρώτης γενικῆς Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ ἀνασυνταχθείσῃ Πολωνίᾳ. Τῆς συνόδου ταύτης θὰ προηγηθῇ προσύνεδρος.

Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐν τῇ Βασιλικῇ ἀνακτόρῳ ὑποδοχὴν, ὁ Μακαρ. Μητροπολίτης Διονύσιος συνοδουόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχιεπισκόπων Γρόδνου καὶ Νοβογρόδσκ κ. Ἀλεξίου, Βίλνου καὶ Λίδας κ. Θεοδοσίου, Πίνσκη καὶ Πολσεσίας κ. Ἀλεξάνδρου προσεφώνησε τὴν Α. Ε. τὸν Πρόεδρον τῆς Πολωνικῆς Δημοκρατίας ὡς ἑξῆς :

«Κύριε Πρόεδρε! Πρώτην ταύτην φορὰν παρίσταμαι πρὸ ἡμῶν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἱεράς Συνόδου. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἣν ἠγαθύνθητε νὰ μοι ἀπευθύνητε ἐνεγράψατε τὴν πρώτην σελίδα τοῦ λαμπροῦ μέλλοντος ἡμῶν. Ἡ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους μέριμνά τε καὶ ἀντίληψις ἐθίξαν βεβαίως καὶ διὰ λόγων ἐξόχως χαρακτηριστικῶν προβλήματα ἐνδιαφέροντα τὴν ὑπόστασιν τῆς ἐν Πολωνίᾳ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἀπευθυνόμενος πρὸς με Κύριε Πρόεδρε, παρέσχετε τῇ σύμπαντι κόσμῳ τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τυγχάνει στενῶς ἐγγυῆς τῷ Κράτει καὶ τῷ Πολωνικῷ Ἔθνει καὶ ὅτι τὰ συμφέροντα τῶν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως πολιτῶν στενότερα συνδέονται πρὸς τὰ τοῦ Κράτους. Εὐηρεστήθητε, Κύριε Πρόεδρε, ἐκφράζων τὴν ἀνέκκλητον ἀπόφασιν ἡμῶν ὅπως συγκληθῇ ἡ Σύνοδος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, νὰ ὑποδείξητε συγχρότως ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς Συνόδου ταύτης ὀφείλου νὰ μελετηθῶσιν ἐπιμελῶς ἐν προ-συνόδῳ. Εὐηρεστήθητε νὰ καθορίσητε, τοῦθ' ὄπερ ἰδιαίτατα συνεκίνησεν ἡμᾶς, ὅτι ἡ Σύνοδος ὀφείλει νὰ λάβῃ τὰς ζωτικωτάτας διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἀποφάσεις ἐν ἀπολύτῳ συμφωνίᾳ πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἁγίας ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Εἴμεθα κατ' ἀκολουθίαν ἡσυχοὶ περὶ τῆς τύχης τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας. Μετ' ἐμπιστοσύνης προοιμαζόμεθα τὰς ἐργασίας τῆς ἐποικοδομησεως αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἀληθῶν ἀρχῶν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς συγκλήσεως τῆς Συνόδου, πλήρεις ἐλπίδων ὡς ἀντλοῦμεν ἐν τοῖς λόγοις τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους. Ὑποβάλλω ὑμῖν, Κύριε Πρόεδρε εὐλικρινεστάτας εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ εὐμνεσίᾳ ὑμῶν στάσει ἀπέναντι τῆς ὀρθοδόξου ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησίας, ἐξ ὀνόματος αὐτῆς τε καὶ τῶν ταγῶν αὐτῆς, τοῦ κλήρου καὶ τῶν πιστῶν αὐτῆς ἀπάντων».

Ἀυθήμερον ἐν πανηγυρικῇ ἐσπερινῇ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ὁρθοδόξου Ναοῦ ἀνεγνώσθη ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου κύριου Διονυσίου ἔχουσα σὺν ἄλλοις ὡς ἑξῆς :

«Τὸ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας μέλλον ἀνοίγεται ἐπὶ νέας ἀκτινοβολούσης σελίδος. Διὰ τοῦ καλοῦ αὐτοῦ λόγου ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἡμετέρου Κράτους προσεκήρυξε πρὸ τοῦ σύμπαντος κόσμου τὴν ὑπὲρ τῆς

Ἄρθοδόξου ἐν Πολωνίᾳ ἐκκλησίας μέριμναν αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦδε, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους καὶ τῆ συμπτῶσι τῆς Κυβερνήσεως ἡμῶν δυνάμει νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ κοινοῦ τὰς ἐργασίας πρὸς ἐξασφάλισιν εὐδαίμονος μέλλοντος εἰς τὴν ἁγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν. Πεισιμένοι ὅτι τὰ συμφέροντα τῆς Ὀρθοδοξίας δὲν εἶναι ἀδιάφορα πρὸς τὸ Κράτος καὶ πρὸς τὸ Πολωνικὸν Ἔθνος, θὰ τείνωμεν πάσῃ δυνάμει ὅπως ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία πραγματοποιήσῃ τάχιστα τὴν ἐν τῷ Κράτει σύνταξιν αὐτῆς ἐπὶ βάσεων κανονικῶν τε καὶ νομικῶν καὶ δυνηθῆ ἵνα ἀποβῆ ὠφέλιμος εἰς τὴν εὐημερίαν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ ἡμετέρου Κράτους. Ὡς ἡμέραν συγκλήσεως τῆς Προσυνόδου ὀρίσθη, κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, τὴν Κυριακὴν 29ην Ἰουνίου. Ἡ παροῦσα Ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ ἀναγνωσθήσεται εἰς πάντας τοὺς Ὀρθοδόξους ναοὺς τῆς Δημοκρατίας τῆ 4ῃ Ἰουνίου.

Αἱ ὡς ἄνωθι παρεχόμεναι πληροφορίαι περὶ τῆς κατοχυρώσεως τῆς ἁγίας Ὀρθοδόξου ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησίας ἐκ μέρους τῆς Πολωνικῆς Κυβερνήσεως, εἶναι ἴσως ἀπρόσμενος, ἰδιαιτέρως δὲ συγκινοῦν τὸν Ὀρθόδοξον Ἑλληνικὸν κόσμον, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐνθυμούμενον τὰς ἐπὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν Ἱερουσάλημ, τοῦ Τραπεζοῦ, καὶ Κυρίλλου Ἀ' τοῦ Λουκάρεως, φιλικὰς σχέσεις τῆς Μητροπόλεως Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Πολωνικὸν Κράτος, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρακολουθούντα μετὰ πόνου ψυχῆς τὸ δυσχερές τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν ἄλλαις χώραις. Ὁ Ὀρθόδοξος Ἑλληνισμὸς μετ' εὐγνωμοσύνης εὐχεται ὅπως ὁ Κύριος τῶν Κυριευόντων ἐνδυναμῆ καὶ φωτίξῃ πάντοτε τοὺς ἰθύνοντας τὴν εὐσεβῆ Πολωνικὴν Δημοκρασίαν, ἐπ' ἀγαθῶ τῶν πιστῶν αὐτῆς ὑπηκόων.

ΘΕΟΔΩΤΟΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δι' ἄλληπαλλήλων ἐγγράφων ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας προσεκάλεσε τὴν Ἱ. Σύνοδον ὅπως προβῆ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν δύο Ἀρχιερατικῶν μελῶν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Διοικήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας. Ἀλλὰ ἡ Ἱερά Σύνοδος κατὰ πλειοψηφίαν ἀπεφασίσα νὰ μὴ προβῆ εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην πρὶν ἢ ἀκουσθῶσιν αἱ περὶ τοῦ νόμου περὶ ρευστοποίησης γινῶμαι αὐτῆς ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς ἐξ ἐιδικῶν, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐν Ἀγίᾳ Λαύρᾳ πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ὑπόσχεσιν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς δυστυχῶς ἐψήφισεν ἐν ταῖς Βουλαῖς νόμον καθ' ὃν θὰ προβῆ τὸ Ὑπουργ. Συμβούλιον εἰς διορισμὸν Ἀρχιερατικῶν μελῶν τοῦ Κ. Συμβουλίου ἐπὶ θητείας ἴσης πρὸς τὴν τῶν λοιπῶν λαϊκῶν αἰρετῶν μελῶν, καὶ καθ' ὃν μόνον τὰ λαϊκὰ μέλη τοῦ Κ. Συμβουλίου θὰ συγκροτῶσιν

νόμιμον ἀπαρτίαν. Ἡ Ἱερά Σύνοδος κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Τρίτης δι' ἐγκυκλίου τηλεγραφήματος τοῦ Μ. Προέδρου προσεκάλεσε τὴν Ἱεραρχίαν διὰ τὴν 20 Ἰουνίου καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἵνα ἀποφανθῆ ἐπὶ τοῦ νόμου τῆς ρευστοποίησης.

— Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Καρυῶν ἡ «Μπουμπουλίνα» φέρουσα τὴν ἀρχιερεῖς διὰ τὴν προσύνοδον, κατέπλευσε τὴν 8.30 π.μ. τοῦ παρ. Σαββάτου. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, 15 ἐν ὄλῳ εἰς τὴν προσύνοδον ἐγένοντο δεκτοὶ ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ ὑπὸ ἀντιπροσώπου τῆς μονῆς Βατοπεδίου, εἰς δὲ τὴν ἀποβίθραν ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὀρους καὶ ἑτέρας ἀντιπροσωπείας τῆς αὐτῆς μονῆς. Πρὸ τῆς θύρας τῆς μονῆς ὑπέδεχθησαν τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Ἐκκλησιῶν κληρὸς καὶ οἱ λοιποὶ μοναχοί. Ὁ μητροπολίτης Ἡρακλείας, περιβληθεὶς τὸν ἀρχιερατικὸν μανδύαν, ἡγήθη τοῦ κλήρου εἰς τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τῶν συνήθων ψαλμοψαλμῶν, ἀκολουθούντων πάντων. Μετὰ τὴν γενεομένην δέησιν ὁ μητροπολίτης Ἡρακλείας, διὰ μακρὰ προσλαλιάς, ἐξέφρασε τὴν χαρὰν τοῦ ἐπὶ τῇ ἀφίξει καὶ τὰς εὐχαριστίας του διὰ τὴν γενομένην ὑποδοχὴν Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἱερᾶς Κοινοτητος, ἐλθοῦσα ἐκ Καρυῶν, προσεφώνησε τοὺς ἱεράρχας, διερμηνεύσαντάς τὰ αἰσθήματα τῆς κοινότητος τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς μονῆς Διονυσίου. Ὁ μητροπολίτης Ἡρακλείας ἀπήνη τῆσιν ἐκφράσας τὰς εὐχαριστίας τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὰς εὐχὰς του διὰ τὴν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὀρους.

— Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς ἐν Ἀγίῳ Ὀρει ὁ Πρόεδρος αὐτῆς Σεβ. Μητροπολίτης Ἡρακλείας Φιλάρετος ἀπήντησεν ἐκ μέρους αὐτῆς χαιρετιστήριον τηλεγράφημα πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν, ὅστις ἀπαντήσας ἐπέκαλέσθη τὴν εὐλογίαν τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς τῶν φάτων ἐπὶ τὰ μέλη αὐτῆς καὶ ἠυχήθη πλήρη ἐπιτυχία τῶν διασκέψεων αὐτῶν, ἐπ' ἀγαθῶ τῆς καθόλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

— Ὁ βοηθὸς τοῦ Θεολογικοῦ Σπουδαστηρίου Βασ. Βέλλας ὑποβαλὼν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν διατριβὴν ἐπὶ διδασκαλίᾳ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τρεῖς διηγήσεις ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Γενέσεως», ὑποστὰς δὲ κατὰ τὴν νεονομισμένην προφορικὴν δοκιμασίαν ἀνηγορεύθη τῇ προπαραλεθούσῃ Παρασκευῇ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Πρωταρχιεπισκόπου ἐν συνεδρίᾳ τῆς Σχολῆς διδάκτωρ τῆς Θεολογίας μετὰ τοῦ βαθμοῦ ἄριστα.

— Ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου ἐξελέγη μέλος τοῦ Δ. Σ. τοῦ Τ. Α. Κ. Ε. ὁ Αἰδεο. Ἡλίας Ἀνδρικόπουλος.

— Ἀντιπρόσωπος μέλος τῶν ἱεροψαλτῶν διὰ τὴν

Δ. Σ. τοῦ Τ. Α. Κ. Ε. ἐξελέγη ὁ ἐν Πειραιεὶ ἱεροψάλτης κ. Δουκάκης.

— Παρά τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος ἀνεκοινώθη τῇ Ἱ. Συνόδῳ ὁ διορισμὸς τοῦ Ἱερομ. Δαμιανοῦ Ζαρκάδα ὡς Συμβούλου τῆς Ἱ. Μουῆς «Πέτρας».

— Ἐχορηγήθη μηνιαία ἀπουσίας ἄδεια τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας δι' Ἀθήνας καὶ Τήνον.

— Ἐπίσης ἐχορηγήθη μηνιαία ἀπουσίας ἄδεια τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Βελλᾶς καὶ Κορίνθου δι' Ἀθήνας.

— Ὡσαύτως ἐχορηγήθη 20 ἡμέρας ἄδεια τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Μαντινείας διὰ τὰ Λουτρά Λουτρακίου.

— Διὰ Διατάγματος τῇ 26 Ἀπριλίου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 3 τοῦ ἰδίου μηνὸς καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 91 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως χαρίζεται τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποινῆς εἰς τὸν ἱερέα Χρῆστον Παπαγεωργίου, ἐφημέριον Μηλικίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας.

— Διὰ Διατάγματος τῇ 3 Μαΐου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 6 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 93 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς 2 ἐτῶν καὶ ἐνὸς μηνὸς ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας δικαιωμάτων αὐτοῦ, εἰς τὸν ἱερέα Γεώργιον Χρήστου ἐφημ. Νικοκλείας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Νιγρίτης.

— Ἐπίσης διὰ Διατάγματος τῇ 26 Ἀπριλίου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 3 Μαΐου ἐ. ἔ. δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 91 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη ἡ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς τῶν 2 1)2 μηνῶν ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν δικαιωμάτων ἐκ τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ, εἰς τὸν ἱερέα Παναγ. Ρουσσου, ἐφημέριον Μαυριανίκων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κορυθίας.

— Ὡσαύτως διὰ Διατάγματος τῇ 6 Ἀπριλίου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 8 Μαΐου ἐ. ἔ. καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 91 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη ἡ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς ἑμήνου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ, εἰς τὸν ἱερέα Ἰωάννην Ἀλεξανδρίδην, ἐφημέριον Κουβελῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Καρυστίας.

— Ἐπίσης διὰ Διατάγματος τῇ 2 Ἀπριλίου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 3 Μαΐου ἐ. ἔ. καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 91 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδ. τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς τῆς καθαιρέσεως εἰς τὸν ἱερέα Ἀθανάσιον Γιανακάκη ἐφημέριον Σπαθάρου — Μετοχίου καὶ Καλυβίων τῆς Ἱ.

Μητροπόλεως Χαλκίδος.

— Ὡσαύτως διὰ Διατάγματος τῇ 30 Ἀπριλίου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 7 Μαΐου ἐ. ἔ. καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 44 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ἐν Ἀνάφη ἱ. Μονῇ Καλαμιωτίσσης συνεχωρεύθη μετὰ τῆς ἱ. Μουῆς τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ τῆς ἱ. Μητροπόλεως Θήρας.

— Ἐπίσης διὰ διατάγματος τῇ 3 Ἀπριλίου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 15 τοῦ ἰδίου μηνὸς καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 162 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἰδρύεται ἐνοριακὸς ναὸς ἐν τῷ προσφυγκῶ συνοικισμῷ Ἐλευσίνος τοῦ τ. Δήμου Μεγαρίδος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὁ ἱ. ναὸς τῶν ἁγ. Ἀποστόλων.

— Ἐπίσης διὰ Δ)τος τῇ 3 Μαΐου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 7 τοῦ αὐτοῦ καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 144 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, οἱ συνοικισμοὶ Λάκες καὶ Δερυῦφι τοῦ τ. Δήμου Κρανιδίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἰθάρας καὶ Σπειτῶν, ἀποσπώμενοι ἐκ τῆς ἐν Κρανιδίῳ ἐνορίας τῶν «Ἐισοδίων τῆς Θεοτόκου», ἀποτελοῦσιν ἰδίαν ἐνορίαν μετ' ἐνοριακοῦ ναοῦ τοῦ τοῦ ἁγ. Σπυριδῶνος.

— Ὡσαύτως διὰ Δ)τος τῇ 22 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 5 Μαΐου ἐ. ἔ. καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 142 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἰδρύεται ἐνοριακὸς ναὸς ἐν Πειραιεὶ, ὁ ἱ. ναὸς τοῦ ἁγ. Φανουρίου Δραπετσῶνος.

— Ἐπίσης διὰ Δ)τος τῇ 3 Μαΐου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 5 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 150 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ἐν τῇ Κοινότητι Κουφαλίων ἱ. ναὸς ἁγ. Γεωργίου ἀποσπώμενος ἐκ τῆς ἐνορίας τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου τῆς ἰδίας Κοινότητος, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ναυπακτίας, ἀποτελεῖ τοῦ λοιποῦ ἰδίαν ἐνορίαν.

— Ὡσαύτως διὰ Δ)τος τῇ 2 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 5 Μαΐου καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 142 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ἱ. ναὸς τῆς Ὁσίας Πελαγίας τῆς Κοινότητος Μεσαίου Καρλοβασίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σάμου συγχωρεῖται μετὰ τοῦ ἱ. ναοῦ τῶν «Ἐισοδίων τῆς Θεοτόκου» τῆς ἰδίας Κοινότητος καὶ ἀποτελεῖ μίαν ἐνορίαν τοῦ λοιποῦ, τὴν τῆς «Παναγίας τῶν Ἐισοδίων».

— Ἐπίσης διὰ Διατάγματος τῇ 3 Μαΐου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 7 τοῦ ἰδίου μηνὸς καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 144 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ἰδρύεται ἐνοριακὸς ναὸς ἐν Κηφισσίᾳ, ὁ τοῦ ἁγ. Γεωργίου, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε τοιοῦτου τὸ «Γενέσιον τῆς Θεοτόκου», ὑπαγομένου ἐφεξῆς εἰς αὐτόν, ὡς παρεκκλησίον.

—Διὰ Διατάγματος τῆ 3 Μαΐου ἐκδοθέντος καὶ τῆ 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 144 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ὁ συνοικισμὸς Καλλιπόλεως Πειραιῶς ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μετὰ ἐνοριακοῦ ναοῦ τοῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς.

—Ἐπίσης διὰ Διατάγματος τῆ 3 Μαΐου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 7 τοῦ ἰδίου μηνὸς καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 144 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ὁ συνοικισμὸς Νέας Λαμψάκου, τοῦ τ. Δήμου Χαλκιδέων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκίδος ἀποτελεῖ τοῦ λοιποῦ ἰδίαν ἐνορίαν μετὰ ἐνοριακοῦ ναοῦ τοῦ τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Ἰεζεκιήλ προσέφερε δραχμὰς χιλίας ὑπὲρ τοῦ Ἡρώου τῶν πεσόντων στρατιωτῶν.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐγνώσθη πρό τινος ὁ θάνατος ἑνὸς δραστηριοτάτου ἱεραποστόλου νέγρου γνωστοῦ ὑπὸ τὴν προσωνομίαν «ὁ προφήτης Χάρρις». Ὁ ἐκιάκτως ἀξιοσημειωτός οὗτος ἄνθρωπος εἶχε γεννηθῆ ἐν τῷ κράτει τῆς Λιβερίας καὶ ἀνῆκεν εἰς τὴν φυλὴν τῶν Γκρέμπος. Ἐλθὼν ποτε εἰς ἐπαφὴν πρὸς ἄγγλους καὶ ἀμερικανούς ἱεραποστόλους καὶ ἀποκτήσας γνώσιν τινα σύνοτον τοῦ Εὐαγγελίου, ἤδη ἐν ἡλικίᾳ ἐξήκοντα ἐτῶν, μικρὸν πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ μεγάλου πολέμου ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Côte de l'Or καὶ τὴν Côte d'

Ivoire. Φλογερὸς ῥήτωρ, παρότρυνε μετὰ θέρους τοὺς ἀκροατὰς του νὰ καταστρέψωσι τὰ εἰδωλά των νὰ πιστεύωσιν εἰς ἕνα Θεὸν καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ νὰ ἀναγινώσκωσι τὴν ἁγίαν Γραφὴν καὶ νὰ ἀναμάνωσι τὴν ἄφιξιν λευκῶν ἱεραποστόλων, οἵτινες θὰ συνεπλήρουν τὴν θρησκευτικὴν διδασκαλίαν. Οἱ παρόδοξοι τρόποι τοῦ ἀνησύχου τὰς ἀρχὰς τῆς ἀποικίας καὶ ἐπὶ τέλους κατήντησε νὰ ἐξορισθῆ ἐκεῖθεν ἢ ἀναχώρησις του ὅμως δὲν ἀνέκοψε τὸ ἔργον του. Ὅταν, μετὰ τὸ πέρασ τοῦ πολέμου, εἰς μεθοδιστὴν ἱεραπόστολον, πληροφορηθεὶς τὴν ἱστορίαν τοῦ μαυροῦ ἱεραποστόλου, ἐπεσκέφθη τὴν Côte d' Ivoire διὰ νὰ ἐλέγξῃ τὴν ἀκρίβειάν της, εὑρεν ἤδη ἑκατὸ πενήτηκοντα ναοὺς ἀρκετὰ καλῶς ὀργανωμένους καὶ ἀριθμοῦντας περὶ τοὺς 20.000 πιστούς. Μία ἀγγλογαλλικὴ ἱεραποστολικὴ Ἐταιρεία τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς ἔσπευσε νὰ ὑποκαταστήσῃ τὸν ἰδρυτὴν των λαμβάνουσα φροντίδα περὶ τοῦ ἀδεσπότου ἐκείνου πομνίου. Ὁ ἰδρυτὴς των, δραστηριώτατος ἀκόμη παρὰ τὰ 75 ἔτη του, εὐρέθη πρὸ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν εἰς τὸ Ἀκρωτήριον τῶν Φοινίκων (Cape de Palmes) ὑπὸ τινος ἱεραποστόλου Benoît, ὅστις εἶχεν ἐπιδοθῆ εἰς τὴν ἀνεύρεσίν του. Ὅταν ἡ θρησκευτικὴ ἱστορία τῆς Côte d' Ivoire γνωσθῆ καλλιτέρον, θὰ προξενήσῃ κατάπληξιν τὸ γεγονός, ὅτι ὁ μαυρὸς οὗτος μὲ τὸν παραδόξου του τρόπου κατώρθωσε νὰ προκαλέσῃ μίαν τόσο μεγάλην χριστιανικὴν κίνησιν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς κεντρικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Προφήτου Ἡλιοῦ διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ ἐνοικίασις διὰ μίαν συνεχῆ πενταετίαν τῶν κάτωθι κτημάτων τῆς Κεντρικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Προφήτου Ἡλιοῦ ἤτοι: 1) Ἐλαιῶνος Κορωνίας 2) Ἰχθυοτροφίου Σακολέτσι καὶ 3) Ἐλαιοστασίου Βλαχερνῶν. Αἱ λεπτομέρειαι τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων καὶ τῶν ὄρων τῆς ἐνοικίασεως ἀναγράφονται εἰς τὸ ἀπὸ 12 Μαΐου ἐ. ἔ. πρωτότυπον τῶν ὄρων τῆς δημοπρασίας εὐρισκόμενον εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐν Φιλιπιάδι καὶ προκείμενον παντὶ τῷ βουλομένῳ. Ἡ δημοπρασία θὰ διενεργηθῆ ἐν Ἄρτῃ εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἄρτης τὴν 22 Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν 10—12 π. μ.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐπιχρέας διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικίασεως τὰ ἑξῆς κτήματα τῆς Μονῆς: α) Οἱ ἄγροι εἰς θέσιν Γαζιούνας ὀρίουΚάψια. β) Μετόχιον τὸ ἐντὸς τοῦ χωρίου Περθωρίου κείμενον, μὲ τῶν γνωστῶν ὀρίων αὐτῶν. Ἡ δημοπρασία γενήσεται Τριπλίαι τὴν 6ην Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν ὥραν 10—12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Τριπλῶν καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, συμφώνως τῶν ὄρων ἀρχικῆς διακηρύξεως καὶ ὑποχρέσεως οἵτινες εἶνε κτεθειμένοι εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς.

Τύποις «Φοίνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44 Ἀθῆναι

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,, ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου	ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ † ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΑΝΘΙΜΟΣ † ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ ΘΕΟΔ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ ΕΠΙΤΡ. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60. ΕΣΩΤ. ΦΡ. 60. ΑΜΕΡ. ΔΟΛ. ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΝΑΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΔΡΧ. ΝΑΩΝ ΧΩΡΙΩΝ 60. ΙΕΡΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
--	---	--

Διεύθυνσις Συντάξεως: Μοσχονησίω 12α.—Διεύθ. Διαχειρίσεως καὶ Δικαιοπραγίας: Μέγ. Ἀρχιεπ. ὁδ. Φιλοθέου